

УДК: 796.01-159.942

Сайнчук М.М.,
к.фіз.вих., старший викладач,
Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ
Сайнчук А.М.,
к.фіз.вих., викладач, Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ
Іванік О.Б.,
аспірант, Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ
Сайнчук О.М.,
к.фіз.вих., фітнес-тренер, Київ

ЕМПАТИЯ ЯК ІНДИКАТОР ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ ГАЛУЗІ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Висвітлено результати експрес-діагностики емпатії 45 студентів 2-го курсу. Встановлено, що студенти обох статей найбільш емпатійні до батьків (1-й ранг), при чому юнаки більш емоційно пов'язані з ними, ніж дівчата. Найменшу емпатію (6-й ранг) показали студенти до тварин. Виявлено, що за всіма шкалами емпатії в обох статей домінує середній рівень (69,4 % серед хлопців і 74,5 % серед дівчат), що свідчить про опитаних студентів, як про людей, що не належать до особливо чутливих, однак емоційні прояви інших їм не чужі. Висунуто припущення, що емпатію як специфічну здібність людини до співпереживання і співчуття можна тестувати в якості індикатора для: 1) відбору/добору майбутніх спеціалістів професійного спрямування фізична культура і спорт, 2) отримання інформації щодо готовності до ефективної професійної діяльності. Отримані результати вказують на необхідність розробки специфічних і адаптованих до фізкультурно-спортивної галузі «емпатійних опитувальників», які мають входити у відповідну психограму і професіограму спеціаліста.

Ключові слова: фізичне виховання, спорт, студенти, емпатія, компетентність.

Саинчук Н. Н., Саинчук А. М., Иваник О. Б., Саинчук О. Н. Эмпатия как индикатор готовности студентов физкультурно-спортивной отрасли к будущей профессиональной деятельности. Представлены результаты экспресс-диагностики эмпатии студентов 2-го курса. Установлено, что студенты наиболее эмпатийны к родителям (1-й ранг), причем юноши более эмоционально связаны с ними, чем девушки. Наименьшую эмпатию (6-й ранг) показали студенты к животным. Выведено, что по всем шкалам эмпатии доминирует средний уровень (69,4% среди юношей и 74,5% среди девушек), что свидетельствует о респондентах, как о людях, которые не относятся к особо чувствительным, однако эмоциональные проявления других им также не чужды. Выдвинуто предположение, что эмпатию как специфическую способность человека к сопереживанию и сочувствию можно тестировать в качестве индикатора для: 1) отбора/подбора будущих специалистов профессионального направления физическая культура и спорт, 2) получение информации о готовности к эффективной профессиональной деятельности. Полученные результаты указывают на необходимость разработки специфических и адаптированных к физкультурно-спортивной отрасли «эмпатийных опросников», которые должны входить в соответствующую психограмму и професіограмму специалиста.

Ключевые слова: физическое воспитание, спорт, студенты, эмпатия, компетентность.

Sainchuk Mykola, Sainchuk Anna, Ivanik Oksana, Sainchuk Olga. Empathy as an indicator of readiness of students of the physical culture and sports industry for future professional activity. The study was attended by 45 students of the second year, of which 32 boys and 13 girls who studying in a specialized institution of higher education in physical culture and sports. Ranking the empathy scales by the average score (\bar{x}) found that the students of both sexes are the most empathic to their parents (1st grade), with the young men being more emotionally related to their parents than girls. The lowest empathy (6th rank) was shown by students to animals. Students have a greater empathy for strangers (rank 2) than for children (4th grade) or for the elderly (3rd rank). It has been shown that both male and female students are most empathically oriented to those from whom they are dependent (for example, empathy to their parents) and to those who are interested in real life (e.g. empathy to strangers and unfamiliar people), because the unreal scale of empathy (heroes of artistic works) showed low empathy. On all scales of empathy of both sexes the average level prevails (69.4% among boys and 74.5% among girls) which testifies to interviewed students as people who not belonging to particularly sensitive, but emotional manifestations of others are not alien to them. It is suggested that empathy as specific abilities of a person to empathy and compassion can be used as an indicator for: 1) selection of future professional specialists in the field of physical culture and sports; 2) receiving information about readiness for effective professional activity. The results show that the need to develop "empathic questionnaires" specific and adapted to the physical culture and sports industry, which should be included in the corresponding psychodramas and professional specialty.

Key words: physical education, sport, students, empathy, competence.

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні десятиліття в низці сучасних наукових галузей знань спостерігається стійке фокусування на вивченні природи емпатії (співпереживання). Емпатія стала предметом дослідження в філософії розуму, неврологічних науках, психології, соціальній філософії, етиці, освіті та інших сферах [13]. Наразі емпатія піддається не лише філософській рефлексії [8], але дослідження розвинулись в активну та багатопрофільну галузь з наявністю багаторівневих підходів, які розглядають її з позицій соціальної, когнітивної, клінічної

психології та психології розвитку, а також когнітивної/афективної нейронауки [10].

Зарубіжні й вітчизняні педагоги все частіше висловлюються за ширше використання підходів із формування емпатії в сфері освіти, розробляють нові компетентності, які, якщо і не прямо, то опосередковано стосуються емпатії. В українському освітньому просторі питання емпатії залишається предметом наукових досліджень лише поодиноких вчених. Щодо фізкультурно-спортивної галузі наукознавства, то «емпатійна» проблематика обділена належною увагою і цей напрям, судячи із нечисленних публікацій [1, 4], лише на стадії зародження. Лише починають з'являтися дослідження, які показують, що емпатія до дітей входить в структуру мотиваційних факторів, які впливають на активність самостійних занять студентів [7]. Між іншим, емпатія для педагогічного фаху та й узагалі професій типу «Людина-Людина» не таке вже й другорядне питання. Емпатія може показати, поінформувати наскільки конкретно взята людина може бути байдужою чи непідробне зацікавленою до різноманітних аспектів соціальних взаємодій, чи схильна взагалі людина до співпереживання.

Деякі зарубіжні дослідники починають згадувати емпатію як поле діяльності у фізичному вихованні [9] й менеджменті руховою активністю [12], підкреслюють потребу в формуванні емпатійних навичок у процесі фізичного виховання [15] та зауважують, що програми з фізичного виховання, які традиційно структуровані з меншим ухилом на конкуренції/змаганнях, як це поставлено у спорті, можуть ефективно забезпечувати можливість навчати чесній грі («fair play») та розвивати емпатійні навички. Ці навички, отримані в рамках уроків фізичного виховання, можуть вважатися такими, що мають значний вплив на поведінку чесної гри [14].

Більше того, в окремих європейських країнах, наприклад, в Іспанії, однією з цілей нового «Закону про освіту» є компетенція щодо розвитку у студентів серії соціальних навичок, що в основному виводяться із різних здібностей наполегливості та емпатії. Спортивна освіта у цій країні розглядається навчальною моделлю, що вважається корисною для розвитку персональної та соціальної відповідальності, а також соціальних цінностей [11].

Для сучасних педагогів з фізичного виховання розвиток емпатії вихованців є насущною потребою. Втім, для того, щоб педагог міг формувати емпатійні навички й схильності суб'єктів педагогічного процесу, для початку він сам має бути емпатійно орієнтованим. Тому автори зазначають на необхідності вивчення емпатійного рівня майбутніх педагогів із фізичного виховання.

Мета дослідження: встановити наявний рівень і фактичну ієрархію емпатії студентів 2-го курсу закладу вищої освіти фізкультурного профілю та з'ясувати необхідність в емпатійній компетентності для майбутніх спеціалістів названої галузі.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних вітчизняної та зарубіжної науково-методичної літератури, метод абстрагування і конкретизації, експрес-діагностика емпатії в модифікації І.М. Юсупова [3].

Виклад основного матеріалу дослідження. Ранжування шкал емпатії за показником середнього балу (\bar{x}) у студентів 2-го курсу Національного університету фізичного виховання і спорту України (табл. 1) показало, що хлопці і дівчата найбільш емпатійні до батьків (1-й ранг як у хлопців, так і в дівчат, при чому, юнаки виявились більш емоційно пов'язаними з батьками – 10,3 балів, аніж дівчата – 8,5 балів), а найменш (6-й ранг) – до тварин (4,3 бала хлопці та 5,1 балів дівчата). Наступні рангові місця у студентів розподілилися в такій ієрархії: 2-ге місце – емпатія до незнайомих і малознайомих людей (7,2 балів хлопці і 7,9 балів дівчата), 3-є місце – емпатія до пристарілих (6,7 балів хлопці і 6,9 балів дівчата), 4-е місце – емпатія до дітей (6,5 балів хлопці і 6,3 балів дівчата), 5-е місце емпатія до героїв художніх творів (5,3 балів хлопці і 5,5 балів дівчата). Звідси випливає, що студенти як чоловічої так і жіночої статі найбільш емпатійно орієнтовані до тих, від кого вони залежні (приклад, із емпатією до батьків) і до тих, хто їм цікавий чи може зацікавити в реальному житті (приклад, з емпатією до незнайомих і малознайомих людей), адже ірреальна шкала емпатії (герої художніх творів) показала низьку емпатійність.

Таблиця 1

Ієрархія (за балом) шкал емпатії студентів 2-го курсу

Шкали емпатії	Стать							
	хлопці (n=32)				дівчата (n=13)			
	\bar{x}	m	δ	ранг	\bar{x}	M	δ	ранг
до батьків	10,3	0,48	2,7	1	8,5	0,88	3,2	1
до тварин	4,3	0,37	2,1	6	5,1	0,66	2,4	6
до пристарілих	6,7	0,43	2,6	3	6,9	0,66	2,4	3
до дітей	6,5	0,33	1,5	4	6,3	0,53	1,9	4
до героїв художніх творів	5,3	0,34	2,0	5	5,5	0,82	3,0	5
до незнайомих і малознайомих людей	7,2	0,51	3,0	2	7,9	0,71	2,6	2
Загальна сума балів	40,3		13,9		40,2		15,5	

Попри те, що емпатія студентів в сукупному розгляді шести шкал відповідає середньому рівню, більш детальний аналіз кожної окремо взятої шкали емпатії показав, що окрім переважаючого для більшості хлопців (69,4%) і дівчат (74,5%) середнього рівня емпатії, серед респондентів є ті, хто має як високий, так і низький чи дуже низький рівні емпатії за окремими шкалами (табл. 2-3).

Таблиця 2

Емпатійний рівень юнаків 2-го курсу

Рівень емпатії	Емпатія											
	до батьків		до тварин		до пристарілих		до дітей		до героїв художніх творів		до незнайомих людей	
	n=32	%	n=32	%	n=32	%	n=32	%	n=32	%	n=32	%
дуже високий	2	6,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
високий	5	15,6	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3,1
середній	24	75	12	37,5	26	81,3	28	87,5	20	62,5	25	78,1
низький	1	3,1	18	56,3	5	15,6	4	12,5	12	37,5	6	18,8
дуже низький	0	0	2	6,2	1	3,1	0	0	0	0	0	0

Дуже високий рівень емпатії виявлено лише у юнаків за шкалою «до батьків» (табл. 2), і таких 6,3%, що інформує (включі інтерпретації діагностики емпатії) про можливе постійне занепокоєння за рідних і близьких. Серед дівчат дуже високого рівня емпатії не встановлено за жодною зі шкал. Більше того, серед дівчат виявлено 15,4% тих, хто має емпатію «до батьків» на низькому рівні в той час як серед хлопців таких 3,1%.

Консолідованим в гендерному аспекті виявився високий рівень емпатії за двома шкалами – «емпатія до батьків» (15,6% хлопців і 15,9% дівчат) і «емпатія до незнайомих і малознайомих людей» (3,1% хлопців і 7,7% дівчат).

Таблиця 3

Емпатійний рівень дівчат 2-го курсу

Рівень емпатії	Емпатія											
	до батьків		до тварин		до пристарілих		до дітей		до героїв художніх творів		до незнайомих людей	
	n=13	%	n=13	%	n=13	%	n=13	%	n=13	%	n=13	%
дуже високий	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Високий	2	15,9	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7,7
Середній	9	69,2	7	53,9	11	84,6	11	84,6	9	69,2	11	84,6
Низький	9	15,4	5	38,4	2	15,4	2	15,4	2	15,4	1	7,7
дуже низький	0	0	1	7,7	0	0	0	0	2	15,4	0	0

У всіх шкалах емпатії присутня частка студентів чоловічої і жіночої статі із низьким рівнем. Попри те, що за більшістю шкал кількість студентів обох статей із низьким рівнем не така вже й велика (по 15,4% у дівчат у таких емпатіях, як «до батьків», «до пристарілих», «до дітей» і «до героїв художніх творів», а у хлопців: 15,6% у емпатії «до пристарілих», 12,5% – «до дітей» і 18,8% – «до незнайомих і малознайомих людей»), але за окремими емпатіями відсоток студентів обох статей є більш, ніж значним (наприклад, з емпатією «до тварин», у якій хлопців з низьким рівнем 56,3%, а дівчат 38,4%).

Також, встановлено незначну кількість студентів із дуже низьким рівнем емпатії за окремими шкалами: для дівчат – це «емпатія до героїв художніх творів» (15,4%) і «емпатія до тварин» (7,7%), а для хлопців – емпатія «до тварин» (6,2%) і «до пристарілих» (3,1%).

Таким чином, дослідження емпатії студентів закладу вищої освіти фізкультурного профілю показало, що більшість респондентів (за більшістю шкал) мають такий рівень співпереживання, який говорить про них як людей, що не належать до особливо чутливих, однак у той же час емоційні прояви інших їм не чужі. Тож, визначення рівня емпатії можна використовувати у сфері фізичної культури і спорту як індикатор придатності до професії (при відборі), а також як джерело інформації щодо готовності майбутніх спеціалістів до ефективної професійної діяльності. Однак, подібне можна реалізувати лише при розробці специфічних і адаптованих до професії «емпатійних опитувальників». Тобто, емпатія в освітній і фізкультурно-спортивній сферах може бути складовою як психограми, так і професіограми.

Висновки.

1. Емпатія як співпереживання і навіть співчуття у сучасному суспільстві мультикультуралізмів стає актуальним напрямом досліджень для різних наукових напрямів і освітнього в тому числі. Перехід європейської й української освітніх систем до формування у вихованців різноманітних взаємопов'язаних компетентностей виводить на авансцену такі вміння й навички, які часто формувалися побіжно. Так, серед восьми компетентностей за Європейською довідковою системою є соціальні та громадянські навички, що містять уміння особистісного, міжособистісного й міжкультурного характеру та стосуються усіх форм поведінки, які люди використовують для ефективної й конструктивної участі у соціальному та трудовому житті, особливо у суспільстві, яке стає дедалі різноманітнішим, та у розв'язанні конфліктів (за потреби) [2].

2. Для фізкультурно-спортивної галузі наукознавства «емпатійна» проблематика є чужою і цьому є раціональне пояснення – тривале домінування спортизованої парадигми фізичної культури, яка породила специфічні гуманітарні проблеми і навіть кризу [5, 6]. У рамках цієї парадигми фізичної культури культивуються не стільки співчуття чи співпереживання, скільки перемога, незламні риси характеру тощо. Такі антиемпатійні риси можуть бути цілком прийнятними для спорту (хоча і там стараються виховувати fair play), однак для фізичного виховання, фізичної реабілітації, фітнесу, які й досі прийнято розглядати як відгалуження фізичної культури, потрібна інша гуманна опора, де не так потрібна

перемога над іншим, як над самим собою. Окремі європейські країни роблять ставку на шкільне фізичне виховання/шкільний спорт як на предмет, здатний формувати особливу емпатійну компетентність.

3. Нами встановлено переважаючий середній рівень емпатії за більшістю шкал серед обох статей студентів (69,4 % серед хлопців і 74,5 % серед дівчат), що свідчить про опитаних як про людей, що не належать до особливо чутливих, однак емоційні прояви інших їм не чужі.

Перспективи подальших досліджень полягають у встановленні взаємозв'язків між емпатією і ціннісними орієнтаціями студентів.

Література

1. Безверхня Г., Маєвський М. Рівень емпатії та образ фізично культурної людини у студенток педагогічних спеціальностей // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2015. – № 1. – С. 10–14.
2. Дмитренко К. А., Коновалова М. В., Семиволос О. П., Бекетова С. В. Звичайні форми роботи – новий підхід: розвиваємо ключові компетентності : метод. посіб. / К. А. Дмитренко, – Х. : ВГ «Основа», 2018. – 119 с.
3. Молодцова Н. Г. Практикум по педагогической психологии. – СПб: "Издательский дом ""Питер""", 2008. – 207 с.
4. Савченко В. Г., Гура Е. І. Емпатія в процесі професійної адаптації студентів вищих навчальних закладів фізичної культури і спорту // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – №1. – С. 87–90.
5. Сاینчук М. М. Обрис кризи в освіті навчальної фізичної культури в навчальних закладах // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2016. – № 3. – С. 85–89.
6. Сاینчук М. М. Реальні й замасковані цілі появи та занепаду соціального інституту фізкультури // Практична філософія. – 2018. – № 1. – С. 206–214.
7. Цибульська В. В. Формування мотивації до професійно-прикладної фізичної підготовки студентів педагогічних спеціальностей на різних формах навчання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.02 "фізична культура, фізичне виховання різних груп населення". – Дніпропетровськ, 2015. – 21 с.
8. Agosta L. (2014) *A Rumor of Empathy: Rewriting Empathy in the Context of Philosophy*. London: Palgrave Macmillan.
9. Ciccomascolo, L. E., Sullivan, E. C. (2013). *The dimensions of physical education*. Jones & Bartlett learning. Burlington, MA.
10. Decety, J., & Ickes, W. (Eds.). (2009). *Social neuroscience. The social neuroscience of empathy*. Cambridge, MA, US: MIT Press
11. García-López L. M., Gutiérrez D. (2015) The effects of a sport education season on empathy and assertiveness. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 20:1, 1-16, DOI: 10.1080/17408989.2013.780592
12. Lavay, B., French, R., & Henderson, H. (2015). *Positive Behavior Management in Physical Activity Settings*. USA: Human Kinetics.
13. Magri E., Moran D. (Ed.) (2017) *Empathy, Sociality, and Personhood. Essays on Edith Stein's Phenomenological Investigations*. Springer International Publishing AG
14. Sezen-Balcikanli G. (2009) Fair play and empathy: A research study with student teachers. *Journal of US-China Public.*, Volume 6, No.4 (Serial No.47). : 79-84.
15. Shields, L. L. D. & Bredemier, L. J. B. (1994). *Character development and physical activity*. USA: Human Kinetics. 269 p.

References

1. Bezverkhnia H., Maievskiy M. (2015), "Riven empatii ta obraz fizychno kulturnoi liudyny u studentok pedahohichnykh spetsialnostei", *Sportyvnyi visnyk Prydniprovia*. Vol. 1, .pp 10–14.
2. Dmytrenko K. A., Konovalova M. V., Semyvolos O. P., Beketova S. V. (2018), "Zvychaini formy roboty – novyi pidkhid: rozvyvaємо ključovi kompetentnosti : metod. posib". Kh. : VH «Osnova», 119 p.
3. Molodtsova N. G. (2008), "Praktikum po pedagogicheskoy psihologii", SPb: "Izdatskiy dom ""Piter""", 207 p.
4. Savchenko V. H., Hura E. I. (2013), "Empatiia v protsesi profesiinoini adaptatsii studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv fizychnoi kultury i sportu". *Slobozhanskyi naukovo-sportyvnyi visnyk*. Vol 1, pp. 87–90.
5. Sainchuk M. M. (2016), "Obrys kryzy v osviti navchalnoi fizychnoi kultury v navchalnykh zakladakh", *Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu*. Vol. 3, pp. 85–89.
6. Sainchuk M. M. (2018), "Realni y zamaskovani tsili poiavy ta zanepadu sotsialnoho instytutu fizkultury" *Praktychna filosofiiia*. Vol. 1. pp. 206–214.
7. Tsybul'ska V. V. (2015), "Formuvannia motyvatsii do profesiino-prykladnoi fizychnoi pidhotovky studentiv pedahohichnykh spetsialnostei na riznykh formakh navchannia" : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. nauk z fiz. vykh. i sportu : spets. 24.00.02 "fizychna kultura, fizyчне vykhovannia riznykh hrup naselennia", *Dnipropetrovsk*, 21 p.
8. Agosta L. (2014) *A Rumor of Empathy: Rewriting Empathy in the Context of Philosophy*. London: Palgrave Macmillan.
9. Ciccomascolo, L. E., Sullivan, E. C. (2013). *The dimensions of physical education*. Jones & Bartlett learning. Burlington, MA.
10. Decety, J., & Ickes, W. (Eds.). (2009). *Social neuroscience. The social neuroscience of empathy*. Cambridge, MA, US: MIT Press
11. García-López L. M., Gutiérrez D. (2015) The effects of a sport education season on empathy and assertiveness. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 20:1, 1-16, DOI: 10.1080/17408989.2013.780592
12. Lavay, B., French, R., & Henderson, H. (2015). *Positive Behavior Management in Physical Activity Settings*. USA: Human Kinetics.

13. Magri E., Moran D. (Ed.) (2017) Empathy, Sociality, and Personhood. Essays on Edith Stein's Phenomenological Investigations. Springer International Publishing AG
14. Sezen-Balcikanli G. (2009) Fair play and empathy: A research study with student teachers. Journal of US-China Public., Volume 6, No.4 (Serial No.47). : 79-84.
15. Shields, L. L. D. & Bredemier, L. J. B. (1994). Character development and physical activity. USA: Human Kinetics. 269 p.

УДК:796.011.3:373.5+613.955

Трачук С. В.

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Національний університет фізичного виховання і спорту України

Нападій А. П.

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, викладач

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка

Кедрич Г. В.

асистент, Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка

МОНІТОРИНГ ЗА ГРУПАМИ ЗДОРОВ'Я УЧНІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ В ЗАКЛАДАХ ПОВНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Метою статті є аналіз стану системи фізичного виховання і якісного розподілу до занять предмету «Фізична культура» в закладах повної середньої освіти. Дослідження проводилися за участі учителів фізичної культури різних регіонів України що дозволило представити більш реальну картину ситуації що склалася. Аналіз стану здоров'я учнівської молоді України свідчить про те, що за результатами медичного огляду кількість школярів, які направляються для занять фізичними вправами до підготовчої і спеціальної медичних груп, зростає з року в рік. Моніторинг за групами здоров'я учнів до занять фізичною культурою в закладах повної середньої освіти є необхідною складовою для якісної реалізації навчального процесу і визначення векторів для оптимального впливу.

Ключові слова: фізична культура, групи здоров'я, закладах повної середньої освіти, моніторинг.

Трачук С. В., Нападій А. П., Кедрич Г. В. Моніторинг по групам здоров'я учасників к заняттям фізической культурой в учреждениях полного среднего образования. Целью статьи является анализ системы физического воспитания и качественного распределения к занятиям предмету «Физическая культура» в учреждениях полного среднего образования. Исследования проводились с участием учителей физической культуры различных регионов Украины что позволило представить более реальную картину сложившейся ситуации. Анализ состояния здоровья учащейся молодежи Украины свидетельствует о том, что по результатам медицинского осмотра количество школьников, которые направляются для занятий физическими упражнениями в подготовительной и специальной медицинских групп, растет из года в год. Мониторинг по группам здоровья учащихся к занятиям физической культурой в учебных полного среднего образования является необходимой составляющей для качественной реализации учебного процесса и определения векторов для оптимального воздействия.

Ключевые слова: физическая культура, группы здоровья, учреждениях полного среднего образования, мониторинг.

Trachuk S.V., Napadii A.P., Kedrich G.V. Monitoring by groups of students' health to physical education classes in institutions of full secondary education. The aim of the article is to analyze the system of physical education and qualitative distribution to the subject "Physical Culture" in institutions of complete secondary education. The research was conducted with the participation of physical education teachers from different regions of Ukraine, which allowed to present a more realistic picture of the situation. For a variety of analysis, such research methods as theoretical analysis and generalization of data from literary sources and documentary materials were used; content analysis of documentary materials; method of system analysis; sociological methods of research; methods of mathematical estimation. An analysis of the health status of schoolchildren in Ukraine shows that, based on the results of a medical examination, the number of schoolchildren who are sent for physical exercises in the preparatory and special medical groups is growing year by year. Monitoring by groups of students' health to engage in physical education in full secondary education is an indispensable component for the qualitative implementation of the learning process and the definition of vectors for optimal impact. In conditions of a significant reduction in schoolchildren's health, it becomes extremely important that teachers update their physical culture with their methodological, content and technological bases in accordance with the requirements of the present.

Key words: physical culture, health groups, institutions of full secondary education, monitoring.

Постановка проблеми. Здоров'я є інтегральною якісною характеристикою особистості та суспільства, яка поєднує соціальний, духовний, психічний, фізичний компоненти і дає людині відчуття внутрішньої гармонії, благополуччя і загального задоволення життям.

Стан здоров'я дітей, значною мірою визначає рівень здоров'я дорослого населення, добробут та стабільність у державі в наступні десятиріччя. Здоров'я зростаючого організму – це інтегральний показник, що формується під впливом